

คู่มือเพื่อความปลอดภัยในการเดินทางทางน้ำ

โดย กรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม

Guide for Safe Travels by Waterways

by Marine Department, Ministry of Transport

พบเหตุความไม่ปลอดภัยทางน้ำ

โทร. เจ้าท่าสายด่วน

Emergency Incidents in Waterway Travels

Call Marine Department Hotline 1199

www.md.go.th

มาตรฐานเสื้อชูชีพ

Lifejacket Standards

ประเภทของเสื้อชูชีพ

Types of Lifejackets

1. แบบเสื้อกั๊ก
Vest Type
2. แบบคล้องคอ
Yoke Type

มาตรฐานเสื้อชูชีพ

เสื้อชูชีพเป็นอุปกรณ์ความปลอดภัยที่สามารถช่วยชีวิตท่านได้ การใส่เสื้อชูชีพเป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมความพร้อมก่อนการเดินทางทางน้ำ ผู้ที่ต้องการใช้เสื้อชูชีพสามารถพิจารณาด้วยตนเองได้ว่าเสื้อชูชีพแบบใดได้มาตรฐาน ปัจจุบันพบว่า การใช้เสื้อชูชีพยังไม่เป็นไปตามมาตรฐาน จึงขอเชิญชวนทุกท่านที่ใช้บริการการเดินทางทางน้ำได้ตระหนักเพื่อความปลอดภัยมาใช้เสื้อชูชีพที่ผ่านการรับรองได้รับอนุมัติตามข้อกำหนดของกรมเจ้าท่า

คุณสมบัติสำคัญของเสื้อชูชีพ

1. แรงลอยตัว เสื้อชูชีพจะต้องสามารถยกตัวผู้สวมใส่ให้ปากสูงพ้นระดับน้ำ ขณะลอยอยู่ในน้ำ สำหรับผู้ใหญ่ที่มีน้ำหนักตัวตั้งแต่ 70 กิโลกรัมขึ้นไปต้องมีแรงลอยตัวไม่น้อยกว่า 100 นิวตัน หรือเรียกว่า ระดับ 100 สำหรับเด็กจะต้องมีแรงลอยตัวตามช่วงน้ำหนักตัวตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด ดังนี้

- * เด็กน้ำหนักน้อยกว่า 15 กิโลกรัม ต้องมีแรงลอยตัวมากกว่าหรือเท่ากับ 30 นิวตัน
- * เด็กน้ำหนัก 15-30 กิโลกรัม ต้องมีแรงลอยตัวมากกว่าหรือเท่ากับ 40 นิวตัน
- * เด็กน้ำหนักมากกว่า 30-40 กิโลกรัม ต้องมีแรงลอยตัวมากกว่าหรือเท่ากับ 50 นิวตัน

2. ความสามารถในการพลิกตัว เนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งกรณีที่มีผู้ประสบภัยหมดสติ ถ้าเสื้อชูชีพไม่พลิกตัวผู้สวมใส่ให้หงายหน้าขึ้นอาจทำให้ผู้สวมเสื้อชูชีพลอยน้ำในลักษณะคว่ำหน้าจะเกิดอันตรายถึงชีวิตได้ กรมเจ้าท่าจึงได้กำหนดให้เสื้อชูชีพจะต้องสามารถพลิกตัวของผู้สวมใส่ให้หงายหน้าขึ้นและต้องให้ปากของผู้สวมใส่อยู่พ้นระดับน้ำได้

3. สีของเสื้อชูชีพ เพื่อให้สะดวกในการค้นหาและกู้ภัยเสื้อชูชีพต้องมีสีที่เห็นได้ชัดเจน กรมเจ้าท่า จึงกำหนดให้เสื้อชูชีพเป็นสีส้มหรือสีส้มแดงเท่านั้น เช่นเดียวกับเสื้อชูชีพตามมาตรฐานสากล

Lifejacket Standards

Lifejackets are safety equipment that can save your life. Wearing lifejackets is a part of preparation for traveling by waterways. Lifejacket users can determine by themselves which type of lifejackets meets the standards. Nowadays, lifejackets used in general have not been approved in accordance with the standards, therefore, everyone traveling by waterways must be convinced of safety and use lifejackets that have been approved in accordance with the requirements of the Marine Department.

Specifications of lifejackets

1. Buoyancy the lifejacket shall be capable of supporting user's head so that the mouth is held clear of water's surface. The Lifejacket for an adult weighed 70 kilograms or more shall provide buoyancy at least 100 Newton, classified as Level 100. Lifejackets for children shall provide minimum buoyancy relating to user's mass as follows.

- Child of less than 15 kilograms shall provide buoyancy at least 30 newtons
- Child of 15-30 kilograms shall provide buoyancy at least 40 newtons
- Child of 30-40 kilograms shall provide buoyancy at least 50 newtons

2. Turning Capacity It is of vital importance when the victim is unconscious. If the lifejacket does not turn the user to the face up position, the user of lifejacket will be in the face down position and drown. As a result, the Marine Department laid down the requirements for lifejackets to be capable of turning the user to a face up position where the mouth is held clear of water's surface.

3. Colour of Lifejackets In order to expedite the search and rescue operation, lifejackets shall be of colour that can be easily distinguished. As a result, the Marine Department requires lifejackets to be in only orange or red-orange colour complying with the International Standard.

4. แถบสะท้อนแสง เพื่อให้แถบสะท้อนแสงของเสื้อชูชีพสามารถสะท้อนแสงได้ เพื่อช่วยการค้นหาในเวลากลางคืน และสามารถมองเห็นได้ในระยะไกล กรมเจ้าท่ากำลังบังคับให้ติดแถบสะท้อนแสงบนเสื้อชูชีพให้มีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า 100 ตารางเซนติเมตร และต้องผ่านการรับรองตามมาตรฐานสากลข้อกำหนดของ IMO

5. บทพืด เพื่อให้ผู้สวมเสื้อชูชีพสามารถบอกตำแหน่งตนเองด้วยสัญญาณเสียง กรมเจ้าท่ากำลังบังคับให้ต้องติดบทพืดที่มีความดังมากกว่า 100 เดซิเบล และสามารถเป่ามีเสียงขณะที่ยกหน้าได้ โดยผูกติดไว้ด้วยเชือกกับเสื้อชูชีพอย่างแน่นหนาเป็นประจำ และต้องได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของ ISO

6. สัญลักษณ์ PICTOGRAM แสดงระดับแรงลอยตัวของเสื้อชูชีพ

* 50 หมายถึง เป็นเครื่องลอยน้ำ (buoyancy Aid) แรงลอยตัวที่ 50 นิวตัน สำหรับผู้ที่สามารถช่วยเหลือได้ทันที ไม่ถือว่าเป็นเสื้อชูชีพ

* 100 หมายถึง แรงลอยตัวที่ 100 นิวตัน ใช้สำหรับทะเลเปิดภายในประเทศ ขณะคลื่นสงบ ทะเลเรียบ ออกแบบสามารถยกหน้าให้สูงพ้นน้ำ

* 150 หมายถึง แรงลอยตัวที่ 150 นิวตัน ใช้สำหรับทะเลเปิดนอกชายฝั่ง ที่สภาพอากาศคลื่นลมแปรปรวน

* 275 หมายถึง แรงลอยตัวที่ 275 นิวตัน ใช้สำหรับทะเลเปิดนอกชายฝั่ง ที่อากาศคลื่นลมรุนแรง

7. ฉลากแสดงการรับรองจากกรมเจ้าท่า

บ่งบอกเกี่ยวกับเลขที่อนุมัติ ผู้ผลิต รุ่น หมายเลขผลิตภัณฑ์ ปีที่ผลิต

เสื้อชูชีพ	100
เรือเดินทะเลเรือสำเภา	9/12
เลขที่อนุมัติกรมเจ้าท่า	
ผู้ผลิต	
รุ่น	
หมายเลขผลิตภัณฑ์	
ปีผลิต	

4. Retroreflective Tape This is used to reflect the light to be easily seen from a distance which will expedite the search and rescue operation at night. As a result, the Marine Department requires lifejackets to be affixed to the surface of lifejacket with the area of at least 100 cm.²

5. Whistle To enable user to identify his/her position by audio signal, the Marine Department requires whistles that can produce sound exceeding 100 dB(A) following immersion in water. The whistle shall be attached to the lifejacket by cord securely complying with the requirement of ISO Standard.

6. Pictogram Information on the buoyancy level of the lifejackets

- Level 50 means the buoyancy aids with the buoyancy of 50 newtons for swimmers who have help and a means of rescue close at hand. Not classified as lifejackets.
- Level 100 means the buoyancy of 100 newtons for use in domestic sheltered water, calm sea designed to hold the face clear of water's surface.
- Level 150 means the buoyancy of 150 newtons for use in rough weather conditions.
- Level 275 means the buoyancy of 275 newtons for offshore use under extreme conditions.

7. Marine Department Approval Label showing approval number, manufacturer, model, year of production.

วิธีการสวมใส่เสื้อชูชีพให้ถูกวิธี Lifejacket Donning Instructions

ควรปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

should follow the following steps

1. นำเสื้อมาสวม
wear the lifejacket
2. ล็อกสายรัดให้เข้าที่
buckle the belt
3. ดึงสายรัดเอาไว้ให้กระชับ
pull the belt to tighten until fit
4. เก็บสายรัดให้เหมาะสม
put the loose belt in order

อุปกรณ์ช่วยชีวิตฉุกเฉินอื่น ๆ

Other emergency life-saving equipments

ฟองชูชีพ Lifebuoys

แพชูชีพ Liferafts

เรือช่วยชีวิต Rescue Boat

เรือชูชีพ Lifeboats

วิธีปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุตกน้ำหรือเรือล่ม (สละเรือ)

- หากเกิดอุบัติเหตุผู้โดยสารตกน้ำ จะเป็นเพราะความประมาท ความพลาดพลั้งหรือจากการที่เรือเสียวการทรงตัวกะทันหัน ให้ผู้โดยสารที่เห็นเหตุการณ์รีบตะโกนโหวกเหวกให้ชัดเจนว่าคนตกน้ำบริเวณจุดใดของตัวเรือ เพื่อที่นายท้ายเรือจะได้หันเหเรือหลบไม่ให้ใบจักรเรือทำอันตรายต่อคนตกน้ำ
- โยนเครื่องช่วยชีวิต เช่น พวงชูชีพ หรือเสื้อชูชีพ ไปให้คนตกน้ำ
- โทรติดต่อแจ้งศูนย์ประสานงานและรับแจ้งเหตุที่ใกล้ที่สุด หรือสายด่วนกรมเจ้าท่าหมายเลข 1199
- ส่วนผู้ที่ตกน้ำต้องควบคุมสติให้มั่น เมื่อตกน้ำให้ว่ายน้ำและผละออกจากเรือจนพ้นระยะอันตรายจากใบจักรเรือแล้วให้หยุดว่ายน้ำ แต่ให้เน้นพุงตัวลอยตามน้ำไว้ กรณีอยู่ไกลอย่าพยายามว่ายน้ำเข้าฝั่ง เพราะอาจหมดแรงก่อน
- สิ่งทีควรระวังอย่างมากคือ อย่าพยายามว่ายน้ำกลับเพื่อคว้าจับกราบเรือขณะที่เรือกำลังแล่นเป็นอันตราย เพราะจะถูกน้ำดูดเข้าไปใต้ห้องเรือหรือจมไปพร้อมกับเรือ

Procedure for Abandoning Ship

- When a passenger falls from the ship either by negligence or immediate ship movements, whoever sees that person shall shout to alert the skipper at once, telling the position on ship where the person fell over so that the skipper can turn the ship to prevent any harm from propellers to the fallen person.
- Throw safety equipments such as lifebuoys or lifejackets to the fallen person.
- Call the nearest emergency response center or Marine Department Hotline 1199
- Don't panic. When fallen overboard, swim away from the ship to get a safe distance from the propeller and then stop. Float freely in the water. Don't swim to the shore if it is too far away because you will be exhausted before reaching the shore.
- It should be very cautious that a person must not swim back to the ship when she is still moving because that person will be sucked into the vortex of the sinking ship.

- หากทำได้ ให้ถอดรองเท้า เข็มขัด หรือสิ่งของติดตัวที่จะเป็นเครื่องถ่วงน้ำหนักให้หมด
- คอยคว้าจับสิ่งลอยน้ำที่มีผู้โยนให้จากเรือ เพื่อใช้เป็นเครื่องพยุงตัว
- หากคว้าจับไม่ได้หรือไม่มีผู้โยนสิ่งใดมาให้ ให้ถอดเสื้อหรือกางเกงออกทำเป็นโปงลอยน้ำพยุงตัวไว้ชั่วคราว แล้วปล่อยตัวลอยตามน้ำรอจนกว่าเรือจะวกกลับมาช่วยเหลือหรือจนกว่ากระแสน้ำพัดเข้าใกล้ฝั่งที่ตื้นหรือที่มั่นคงซึ่งพออาศัยยึดเหนี่ยวได้ และรอการช่วยเหลือ

ทั้งนี้ยังมีผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่า หากเกิดเหตุเรือล่มกลางทะเลหรือกลางแม่น้ำ เจ้าหน้าที่ประจำเรือควรเร่งอพยพผู้โดยสารและต้องกระทำทันทีก่อนที่เรือเอียงมากกว่า 20 องศา โดยผู้โดยสารทุกคนต้องใส่เสื้อชูชีพหรืออุปกรณ์นิรภัยเตรียมพร้อมอย่างถูกต้อง ส่วนผู้ที่อยู่ภายในตัวเรือให้พยายามหาประตูฉุกเฉินออกมาด้านนอกตัวเรือ อย่างไรก็ตามในสถานการณ์ฉุกเฉินสิ่งที่จะต้องทำเป็นอันดับแรกคือการตั้งสติเพื่อสร้างสมาธิและการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและทันท่วงที

- If possible, take of your shoes, belts, or any belonging that will increase the load.
- Try to grab any buoyant material thrown from the ship to help floating.
- If you cannot grab anything or nothing was thrown down, take off your shirt or pants and make a bubble in it for use as temporary buoyant and then float freely with the tide waiting until the ship return for rescue or until the tide bring you near the shore, shallow area, or stable floor where you may secure and waitfor rescue.

However, experts say that when there is a ship capsizing in the sea or in the river, crew member should hasten the passenger evacuation and must do so at once before the ship lists to the angle more than 20 degrees. All passengers must wear lifejackets or safety equipments and be rightly prepared. Those who are still inside the ship's hull must try to find the emergency exit to go outside of the ship. Nonetheless, the first thing to do in the emergency situation is to put yourself together, concentrate, and make proper decision in time.

หน่วยงานด้านความปลอดภัยของกรมเจ้าท่า

Marine Department Maritime Safety Unit

- ๑ สำนักงานความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ
Marine Safety and Environment Bureau
โทร. ๐-2234-1070 สายด่วน 1199
- ๒ สำนักงานควบคุมการจราจรและความปลอดภัยทางทะเล
Vessel Traffic Control and Maritime Security Office
โทร. ๐-3840-0270
สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 7 แห่ง และสาขา 43 แห่ง
7 Regional Marine Offices and 43 Regional Marine Branches
- ๑ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 1 (เชียงใหม่)
Marine Office 1 (Chiang Mai)
โทร. ๐-5321-8150
- ๒ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 2 (อยุธยา)
Marine Office 2 (Ayutthaya Branch)
โทร. ๐-3524-4900
- ๓ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 3 (สมุทรสงคราม)
Marine Office 3, (Samut Songkhram Branch)
โทร. ๐-3471-5613
- ๔ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 4 (สงขลา)
Marine Office 4 (Songkhla)
โทร. ๐-7432-1193
- ๕ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 5 (ภูเก็ต)
Marine Office 5 (Phuket)
โทร. ๐-7639-3572
- ๖ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 6 (ชลบุรี)
Marine Office 6 (Chon Buri)
โทร. ๐-3826-1654
- ๗ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 7 (หนองคาย)
Marine Office 7 (Nong Khai)
โทร. ๐-4241-3296

กรมเจ้าท่า

1278 ถนนโยธา แขวงตลาดน้อย

เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ 10100

โทรศัพท์ : 0-22331311-8 โทรสาร : 0-2238-3017

สายด่วน 1199 (ตลอด 24 ชั่วโมง)

อีเมล : marine@gmd.go.th

www.md.go.th

Marine Department

1278 Yotha Rd, Talad-noi,

Samphanthawong Bangkok 10100

Tel : 0-22331311-8 Fax : 0-2238-3017

Hotline 1199 (24 Hours)

e-mail : marine@gmd.go.th